

บทที่ ๔

ผลของความศรัทธาและแนวทางปฏิบัติต่อพระเครื่อง ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

ในบทที่ ๔ เป็นการศึกษาถึงผลที่ได้รับจากความศรัทธาที่มีต่อพระเครื่อง ในฐานะเป็นเครื่องเตือนใจ ความศรัทธาที่มีต่อพระเครื่องในฐานะเป็นวัตถุมงคล แนวทางการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการนับถือพระเครื่อง และแนวทางการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีผลต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ดังผลการศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลของศรัทธาที่มีต่อพระเครื่องในฐานะที่เป็นเครื่องเตือนใจ

จากการศึกษา จะพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนมากนับถือพระพุทธศาสนาโดยอาศัยศรัทธาเป็นพื้นฐาน และส่วนมากความศรัทธานั้น มักมีต่อพระพุทธรูป มากกว่าพระธรรมคุณต่างมุ่งหมายจะฟังพระพุทธรูป ภาพช่วยคลี่คลายและคุ้มครองมากกว่าที่จะมุ่งมั่นปฏิบัติธรรมเพื่อชำระจิตใจของตนเองให้สะอาดบริสุทธิ์ อันจะเป็นมูลเหตุให้เกิดอารมณ์สงบ เกิดความสุข สันติและเกิดปัญญา พื้นฐานของศรัทธาส่วนใหญ่ก็เกิดจากการได้รู้ถึงความวิเศษ ศักดิ์สิทธิ์แห่งอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ของพระพุทธรูป จาก พระคัมภีร์ คำบอกเล่า และตำนานต่างๆ มากกว่าที่จะศรัทธาเพราะได้เริ่มปฏิบัติธรรมจนประจักษ์ผล^๑ ธรรมะในพระพุทธศาสนาล้วนแต่เป็นสังฆธรรมการที่พุทธศาสนิกชนศรัทธาต่อพระเครื่องอันเป็นรูปธรรม^๒ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้กราบไหว้บูชา ได้ตั้งอยู่ในคุณงามความดีและเกิดความสามัคคีกลมเกลียว เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชาวพุทธเมื่อชาวพุทธบูชาด้วยอามิสแล้ว สิ่งที่สำคัญยิ่งก็คือการปฏิบัติบูชาเพราะจะทำให้พระศาสนาตั้งมั่น

^๑ สัมภาษณ์ ฤทธิเดช อนันตโสภณ, พันตำรวจโท, สารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^๒ สัมภาษณ์ พรหมลิขิต นามมุงคุณ, คาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

ชาวพุทธที่ปฏิบัติได้ชื่อว่าสักการะ เคารพ บูชา พระพุทธเจ้าอย่างยั้งและการปฏิบัติบูชา ก็เป็นการบูชาที่พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญเป็นการปฏิบัติที่เกิดเพราะแรงศรัทธา เช่นการสมาทานศีล ๕ การรักษาศูโบสถ การเจริญภาวนาส่งเหล่านี้เป็นการบูชาที่ชาวพุทธควรกระทำอย่างแท้จริงเพราะผลที่เกิดจากการปฏิบัติย่อมมีแก่ผู้ปฏิบัติเอง เป็นประโยชน์โดยตรงส่งผลให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ไม่มีการเบียดเบียนกันและกันและเป็นประโยชน์ในโลกหน้าอีกด้วย” มวลชนนับถือบุคคลหรือวัตถุสิ่งใดก็ทำการบูชาสักการะ เคารพบุคคลหรือวัตถุอย่างนั้นโดยหวังว่าจะเป็นความดี ความเจริญแก่ตน แต่ผลที่จะพึงได้รับตอบย่อมอยู่ที่บุคคลผู้ได้รับบูชาก่อนบุคคลผู้ได้รับบูชาเป็นปูชนียบุคคล ท่านผู้ควรบูชาย่อมสามารถให้เกิดผลแก่ผู้บูชาได้ตามสถานะและโอกาส ถ้าบูชามวลบุคคลผู้ขาดคุณสมบัติ การบูชาก็ไร้ผล ถ้าบูชาหรือทำถูกต้องตามหน้าที่ก็นับว่าเป็นคุณงามความดีแก่ตน^๔

เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ที่มีต่อพระเครื่อง เป็นเรื่องเตือนใจ เพราะศรัทธาในพระเครื่องด้วยจิตศรัทธาทำให้ส่งผลต่อการเตือนใจ เพราะได้ปฏิบัติตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาที่เรียกว่า บุญกิริยาวัตถุ หมายถึง แปลว่าที่ตั้งแห่งการทำบุญหรือการทำความดีเป็นหลักการดำเนินชีวิตที่ดี มีดังนี้^๕ ได้แก่ ๑) ทานมัย ทำบุญด้วยการให้ เป็นสิ่งของ^๖ ๒) ศีลมัยทำบุญด้วยการรักษาศีลหรือประพฤติดี^๗ ๓) ภาวนามัย ทำบุญด้วยการเจริญภาวนาคือ ฝึกฝนอบรมจิตใจ ๔) อุपाจายมัย ทำบุญด้วยการประพฤติอ่อนน้อม ๕) เวชยาวัจจมัย ทำบุญด้วยการช่วย

^๓ พระมหาประสพฤกษ์ จารุวาโท (รัตนยงค์), “การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวความคิดเรื่องการบูชาในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐).

^๔ สมเด็จพระวันรัต, ประชุมพระธรรมเทศนา, พิมพ์เป็นที่ระลึกพิธีเปิดอาคารหอสมุดสมเด็จพระพุทธเจ้า, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ปริ้นแอนพม์ลิซซิง, ๒๕๔๕), หน้า ๑๒๒ - ๑๒๓.

^๕ พุ.อ.ดิ. (บาลี) ๒๕/๒๓๘/๒๓๐.

^๖ สัมภาษณ์ พรหมลิขิต นามมุงคุณ, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^๗ สัมภาษณ์ พิชิต ศิริมาลา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

ชวนถวายรับใช้ ๖) ปัตติทานมัย ทำบุญด้วยการเกลี้ยส่วนแห่งความดีให้แก่ผู้อื่น^๘
 ๗) ปัตตานุโมทนามัย ทำบุญด้วยการยินดีในความดีของผู้อื่น ๘) ฐัมมัสสวนมัย ทำบุญด้วยการฟัง
 ธรรมศึกษาหาความรู้ ๙) ฐัมมเทสนามัย ทำบุญด้วยการสั่งสอนธรรมให้ความรู้ ๑๐) ทิฏฐุชุกัมม
 ทำบุญด้วยการทำความเห็นให้ตรง

ดังนั้น สรุปได้ว่า พระเครื่องมีส่วนเป็นเครื่องเตือนใจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดสถานี
 ตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น เข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ข้อที่เห็นได้ชัดที่สุดคือ
 ทาน การให้ได้แก่ การเผื่อแผ่แบ่งปันเป็นการให้เพื่ออนุเคราะห์ เช่น ช่วยเหลือผู้ขาดแคลน ผู้ตก
 ทุกข์ได้ยาก เป็นการให้ด้านทรัพย์สินสิ่งของ ปัจจัยเครื่องใช้ยังชีพ ให้ความรู้ศิลปวิทยาการ
 ให้คำแนะนำสั่งสอนบอกแนวทางดำเนินชีวิต^๙ หรือให้ธรรมให้ควมมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญกิจ
 ที่ดีงามตลอดจนถึงการให้อภัยที่เรียกว่า อภัยทาน^{๑๐} เป็นเครื่องเตือนสติการฝึกจิตและปัญญา ได้แก
 อบรมจิตใจให้เจริญขึ้นด้วยคุณธรรมต่างๆ สมาธิในการทำงาน และปัญญาแก้ไขปัญหา และ
 สถานการณ์ในการทำงาน ความตั้งใจมั่นอยู่ในเรื่องที่ต้องการให้ใจตั้งไว้เพียงเรื่องเดียว ไม่ให้จิต
 ฟุ้งซ่านออกไปนอกจากเรื่องที่ต้องการให้ใจตั้งนั้น ความตั้งใจ

อิทธิพลของวัตถุมงคลทางด้านคติชนวิทยาในสังคมไทยนั้นจะเห็นได้ว่า วัตถุมงคล
 เป็นส่วนที่ทำหน้าที่สืบทอดพระพุทธศาสนา และการเผยแผ่ธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 ต้องเบี่ยงเบนประเด็น จากการที่ในช่วงแรกยังไม่มีพระพุทธรูปปฏิมาแทนองค์พระบรมศาสดาของ
 ชาวพุทธ แต่เมื่อได้มีการสร้างเพื่อให้หมู่พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้บูชาแล้ว นับแต่นั้นมาทำให้
 วิชาไสยศาสตร์ เริ่มเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้นต่อพระพุทธศาสนา และเมื่อพระพุทธรูปปฏิมาทั้งหลาย
 กลายมาเป็นพระบูชาและพระเครื่อง พระสงฆ์สาวกที่เดิมต้องทำหน้าที่ประกาศศาสนธรรมเพียง
 ประการเดียว ก็ได้มาเป็นผู้ใช้พลังปลุกเสก สร้างพระบูชา เหริยธู ตะกรุด น้ำพระพุทธรมณฑ์และสัก

^๘ สัมภาษณ์ บรรจง วรรณโส, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น,
 ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^๙ สัมภาษณ์ พิชิต ศิริมาลา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น,
 ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๑๐} สัมภาษณ์ บรรจง พรหมณี, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น,
 ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

ยันต์ลงนะหน้าทอง แทนการมุ่งประกาศศาสนา แต่บางครั้งก็เป็นการสนองความต้องการของสังคมที่ต้องการที่พึ่งอันเป็นรูปธรรม^{๑๑}

๔.๒ ผลความศรัทธาที่มีต่อพระเครื่องในฐานะเป็นวัตถุมงคล

เมื่อนำกระบวนการสร้างและการใช้พระเครื่องมาพิจารณาวิเคราะห์เทียบเคียงกับหลักการปฏิบัติธรรมต่างๆที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เช่น หลักบุญกิริยาวัตถุ หลักไตรสิกขา เป็นต้น พบว่า กระบวนการสร้างและการใช้พระเครื่องนั้น เป็นกุศโลบายที่แฝงเอาไว้เพื่อดึงดูดให้ผู้สร้างและผู้ใช้พระเครื่องได้มีโอกาสปฏิบัติธรรมตามหลักบุญกิริยาวัตถุ หรือหลักไตรสิกขาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้

๑) การสร้างและใช้พระเครื่องกับหลักบุญกิริยาวัตถุ ผู้สร้างพระเครื่องจะต้องรักษาศีล ๕ เป็นอย่างน้อยทุกครั้งในการทำพิธีปลุกเสกสร้างพระเครื่อง (ศีลมัย)^{๑๒} หรือได้มีโอกาสสั่งสอนธรรมะต่างๆให้แก่ผู้มารับแจกพระเครื่อง (ชัมมเทศนามัย)^{๑๓} เป็นต้น ส่วนผู้ใช้พระเครื่อง เมื่อเข้าวัดไปบูชาพระเครื่อง ย่อมมีโอกาสได้บริจาคน้ำแก้ว (ทานมัย)^{๑๔} หรือได้มีโอกาสฟังธรรมศึกษาหาความรู้จากพระเกจิอาจารย์ต่างๆ^{๑๕} (ชัมมัสสวนมัย) เป็นต้น

๒) การสร้างและใช้พระเครื่องตามหลักไตรสิกขา – ผู้สร้างพระเครื่องจะต้องฝึกปฏิบัติสมาธิภาวนาอย่างขยันขันแข็งให้ได้ในระดับฌาน ๔ เป็นอย่างน้อย จึงจะสามารถปลุกเสกสร้างพระเครื่องให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ได้ (อธิจิตตสิกขา) เป็นต้น ส่วนผู้ใช้พระเครื่อง เมื่อบูชาพกพาพระเครื่องติดตัวอยู่เสมอ คนผู้นั้นย่อมไม่กล้าทำผิดศีลเพราะกลัวจะผิดข้อห้ามในการบูชา

^{๑๑} พระมหามนตรี วุฒิกโก, “อิทธิพลของวัตถุมงคลที่มีต่อสังคมไทย”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒).

^{๑๒} สัมภาษณ์ ฤทธิเดช อนันตโสภณ, พันตำรวจโท, สารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๑๓} สัมภาษณ์ ปริญา รักสัตย์, ร้อยตำรวจเอก, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๑๔} สัมภาษณ์, บัณฑิต ชุมแสงวาปี, คาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๑๕} สัมภาษณ์, สมชาย ล่ามสมบัติ, คาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

พระเครื่อง^{๑๖} เมื่อรักษาศีลไปอย่างสม่ำเสมอจนเข้า ศีลนั้นก็จะกลายเป็นนิสัยตามธรรมชาติในชีวิตไป ไม่อยากฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ เป็นต้น ไปด้วยตนเอง ไม่ต้องรักษาศีลอีกต่อไป เพราะมีศีลเป็นปกติในชีวิตและจิตใจอย่างสมบูรณ์แล้ว (อริสสิลสิกขา) เป็นต้นดังนั้น พระเครื่องจึงไม่ใช่เรื่องของความมั่งงายในอิทธิปาฏิหาริย์ต่างๆ ดังที่คนทั่วไปเข้าใจ แต่กลับเป็นกุศโลบายอันลึกซึ้งที่เหล่าโบราณจารย์สร้างเอาไว้ เพื่อดึงดูดให้ผู้สร้างและผู้ใช้พระเครื่องหันมาเข้าวัด และโน้มน้าวให้ผู้สร้างและผู้ใช้พระเครื่องได้มีโอกาสปฏิบัติธรรมตามหลักบุญกิริยาวัตถุ หรือหลักไตรสิกขา^{๑๗} ซึ่งถือเป็นหลักการปฏิบัติธรรมที่สำคัญในพระพุทธศาสนาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์^{๑๘}

จากการที่คนไทยมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องอยู่กับความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ จึงทำให้คนไทยมีความผูกพันอยู่กับความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์และโชคลางต่าง ๆ อย่างแน่นแฟ้น ความเชื่อเรื่องความลึกลับได้เข้ามามีส่วนอย่างมากในความเป็นมาของประวัติศาสตร์ชาติไทย การสู้รบเพื่อครอบงำเอกราชหรือป้องกันผู้รุกราน เหล่านี้คนไทยมักจะมีเครื่องป้องกันตัวที่เรียกว่าคาถาอาคมหรือของขลัง ซึ่งเป็นสิ่งที่คอยยึดเหนี่ยวและสร้างความมั่นใจทุกครั้งในการออกรบ มีการทำพิธีบวงสรวงทั้งก่อนและหลังจากการออกรบ เพราะเชื่อว่าจะทำให้ตนเองได้รับการคุ้มครองจนได้รับชัยชนะ ผู้ทำพิธีกรรมแห่งความขลังและความศักดิ์สิทธิ์จะเป็นเจ้าพิธีทางไสยศาสตร์ และที่มีบทบาทมากก็คือพระภิกษุในพระพุทธศาสนา จากประวัติศาสตร์จะเห็นว่าบางช่วงพระสงฆ์จะเป็นเจ้าพิธีเสกน้ำมันต์ ลงเลขยันต์ ทำของขลังแจกเหล่าทหารหาญที่จะออกรบ เช่น พระอาจารย์ธรรมโชติที่คอยช่วยเหลือชาวบ้านบางระจันออกรบกับพม่าจนสามารถต้านทานกองทัพพม่าได้หลายครั้ง

ศูนย์รวมจิตใจของชาวบางระจันก็คือพระอาจารย์ธรรมโชติ และยังมีพระสงฆ์อีกหลายรูปที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับพระมหากษัตริย์ หรือแม่ทัพนายกอง ในการที่จะสร้างขวัญกำลังใจให้ทหาร ซึ่งบางครั้งพระสงฆ์เหล่านั้นได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกสงครามอย่างหลีกเลี่ยง

^{๑๖} สัมภาษณ์ สัน ผ่านสถิน, ร้อยตำรวจโท, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๑๗} สัมภาษณ์ ไกรสร พาน้อย, พันตำรวจโท, สารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๑๘} รอบทิศ ไวยสุศรี, “การศึกษาวิเคราะห์พระเครื่องในฐานะเป็นกุศโลบายในการปฏิบัติธรรม”, ; วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑).

ไม่ได้ และชาวไทยและคนส่วนใหญ่ในเอเชียอาคเนย์ ต่างมีความเชื่อมั่นว่าวัตถุมงคลสามารถเป็นที่พึ่งอาศัยของเราได้^{๑๙} ทั้งโดยปกป้องคุ้มครองป้องกันภัยและบันดาลผลในสิ่งที่ปรารถนาในบางสิ่งบางประการ ซึ่งขึ้นอยู่กับพุทธคุณของวัตถุมงคลแต่ละอย่างที่มีความเป็นเอกอุแตกต่างกันไปเป็นพิเศษ^{๒๐} โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนาเข้ามามีอิทธิพลในชนชาติไทย^{๒๑} เจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็เช่นกัน เมื่อเวลาออกปฏิบัติหน้าที่มีลักษณะวิชาชีพที่เสี่ยงเหมือนกับทหารออกรบ จึงต้องพึ่งพิงสิ่งที่เป็นวัตถุมงคล เพื่อความมั่นใจในการทำงาน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิวัฒน์ อริญญุมิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พระเครื่องกับพระพุทธศาสนาในประเทศไทยปัจจุบัน” สรุปได้ว่า^{๒๒} กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นับถือพระเครื่องว่าเป็นสัญลักษณ์และวัตถุมงคลทางศาสนา แต่ด้านความเชื่อในการนับถือมีความแตกต่างกันออกไป ส่วนหนึ่งเชื่อว่าสามารถอธิษฐานอ้อนวอนขอในความศักดิ์สิทธิ์ของพระเครื่อง เพื่อให้มีโชคลาภ เมตตามหานิยมหรือมีอิทธิฤทธิ์และปาฏิหาริย์ คุ้มครองให้ปลอดภัยได้^{๒๓} ซึ่งเป็นความเชื่อที่ไม่สอดคล้องกับหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา และพบว่าพระเครื่องมีบทบาทและอิทธิพลต่อการนับถือพระพุทธศาสนาในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น การใช้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางใจเพื่อให้ระลึกถึงพระรัตนตรัยเพื่อให้ระลึกถึงคำสอนของพระพุทธศาสนา ถ้าหากความเชื่อในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์เป็นแบบที่เสริมการกระทำ คือทำให้เขามีเรี่ยวแรงกำลังใจในการกระทำมากขึ้นก็ยัง

^{๑๙} สัมภาษณ์ ชนกร ตระกูลเงินดี, ร้อยตำรวจเอก, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจเมืองขอนแก่น, ๑๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๒๐} สัมภาษณ์, ชาตรี รัตนพลทิ, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจเมืองขอนแก่น, ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๒๑} พระวิมาน คมภิรูปญ (ตรีภมม), “ศึกษาอิทธิพลของตันตระที่มีต่อพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕).

^{๒๒} อภิวัฒน์ อริญญุมิ, “พระเครื่องกับพระพุทธศาสนาในประเทศไทยปัจจุบัน”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพุทธศาสนศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘).

^{๒๓} สัมภาษณ์, วิมล สุดชา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

ดี^{๒๔} แต่ถ้าเขาเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์แล้วทำให้เขาอนคยโศกนาฏา ได้แต่หวังผลจากการคลบนคดล ของ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ งอมองอเท้ามทำอะไร ก็ผิดหลักกรรมของพระพุทธศาสนา ถ้าความเชื่อใดทำให้ ผู้เชื่อมีความสำนึกรับผิดชอบในการกระทำของตน และเพียรพยายามกระทำการ เพื่อให้สำเร็จตามที่ต้องการอยู่ เพียงแต่เอาความเชื่อนั้นมาเสริมกำลังใจที่จะทำกรนั้นให้เข้มแข็งมากขึ้น บุคคลนั้นยังพึ่งตน ยังมีหลักในการที่จะก้าวหน้าในแนวทางของการฝึกฝนพัฒนาตนต่อไป โดยแนวทางแบบค่อยเป็นค่อยไป คือ ๑. ดึงจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายนอกเข้ามาสู่พระพุทธศาสนา โดยมองไปที่พระรัตนตรัย ซึ่งจะเป้นจุดเริ่มต้นให้เขาฝึกฝนพัฒนาตนสูงขึ้นได้ต่อไป ๒. แม้ว่าเขาจะมอง พระรัตนตรัยเป้นสิ่งศักดิ์สิทธิ์อยู่ ก็ให้เขาเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของ พระรัตนตรัยนั้น ในทำนองที่สนับสนุนหลักกรรม คือ ให้เกิดกำลังใจที่จะเพียรพยายามทำกรให้เข้มแข็งมั่นคงยิ่งขึ้นไป^{๒๕} ไม่เชื่อแล้วกชะตากรรมให้แก่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ แล้วหวังผลจากการคลบนคดล ถ้าเขายังเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แต่ถ้าความศักดิ์สิทธิ์นั้นย้ายมาอยู่ที่พระรัตนตรัยแล้ว ก็จะโยงเข้าหาหลักกรรมและหลักการฝึกฝนพัฒนาตนได้ง่าย^{๒๖} การที่คนยึดมั่นในสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้น สาเหตุสำคัญมาจากความ ไม่รู้เท่าทันความเป็นจริง เรียกว่า “อวิชา”

จุดยืนของพุทธศาสนาก็จะต้องตระหนักในเป้าหมาย เป้าหมายคือการเดินเข้าสู่หลักกรรม ที่ให้หวังผลจากการกระทำ แล้วก็ให้พัฒนาตนเอง โดยให้คนทุกคนมีจิตสำนึกในการพัฒนาตนเองที่จะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า ถ้าเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเครื่องรางของขลัง ก้าวแรกก็คือเราต้องโน้มน้าเขาเข้ามาจากการเชื่อถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายนอกแบบหวังอำนาจคลบนคดลให้เข้ามาสู่ความเชื่อในพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการฝึกฝนพัฒนาตน^{๒๗} สมัยก่อนก็มีพระเครื่องรางของขลัง แต่ของขลังสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ก็ไม่เหมือนกับสมัยก่อน มันวิปลาสคลาดเคลื่อนไปแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าเราจะมีสิ่งเหล่านี้ ก็ควรจะมีให้ถูกต้อง ให้ได้หลักของโบราณ

^{๒๔} สัมภาษณ์, พิชิต ศิริมาลา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๒๕} สัมภาษณ์, วิศิษฐ์ สิวันติ, จำดับตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๒๖} พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), สถานการณ์พุทธศาสนาพลิกหายนะเป็นพัฒนา, ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖), หน้า ๔๒.

^{๒๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๑

อย่าไปดูถูกคนโบราณว่าไม่ได้ความ นึกว่าท่านก็มีของขลัง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไสยศาสตร์ แต่ที่จริงแล้ว เราแพ้ท่านแน่นอน ท่านมีหลัก แต่เราไม่มีหลักเลย เราไม่ได้คิดที่จะนำสิ่งเหล่านั้นมาเป็นสื่อนำเข้าสู่ธรรม ฝ่ายหนึ่งก็คิดจะหาลาภ อีกฝ่ายหนึ่งก็คิดจะได้ลาภ อยู่ภายใต้กรอบงาของระบบผลประโยชน์กันหมด

ถ้าหากว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์และของขลังเหล่านี้ยังเป็นเครื่องเรียกร้อยชั่งกำหนดทางศีลธรรม มันก็ยังมีคุณค่าทางพระพุทธศาสนาอยู่ นอกจากนั้นยังเป็นสื่อหรือโยงเราเข้าสู่ธรรมะด้วย^{๒๘} โดยเฉพาะเวลาที่ท่านให้ของดี และท่านถือโอกาสที่จะอบรมสั่งสอนธรรมะนั้น คนที่จะเอาของดีจะตั้งใจฟังธรรมที่ท่านสอนอย่างจริงจัง เพราะฉะนั้น ถ้าเราจะใช้สิ่งเหล่านี้ก็ควรจะใช้ให้ถูกต้อง^{๒๙} บางครั้งการให้สิ่งที่เรียกว่าเครื่องรางของขลังก็เป็นอุบายวิธีอย่างหนึ่งในการสอนธรรมะ ซึ่งคนโบราณมักพูดว่าของจะขลังหรือมีอานุภาพได้ก็ต่อเมื่อคนที่นำไปใช้เป็นคนดีมีศีลธรรม หรือภาสิตที่ว่าคนดีคือคุ้ม ฝักคือสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือความดีที่ตนกระทำจะย้อนกลับมาคุ้มครองตนเอง

พระพุทธศาสนานิกายเถรวาทมีทัศนะว่า ในการช่วยเหลือผู้อื่นนั้น สิ่งที่เราทำก็ได้คือการแนะนำเท่านั้น เราไม่สามารถช่วยในรูปกระทำกิจแทนคนอื่นได้ แม้แต่พระพุทธเจ้าก็ไม่สามารถบำเพ็ญกิจแทนเราได้ สิ่งที่พระองค์ทำได้คือแนะนำหรือชี้ทางให้เท่านั้น ส่วนการปฏิบัติตามเป็นเรื่องของแต่ละคน^{๓๐} พระพุทธศาสนาสอนให้มนุษย์ทุกคนอย่าประมาท มีสติสัมปชัญญะ ไม่เชื่อในสิ่งที่ไร้เหตุผล แต่จะเชื่อหลังจากที่นำไปปฏิบัติแล้วเห็นผลตามความเป็นจริง^{๓๑} พระพุทธศาสนามีหลักคำสอนที่ส่งเสริมคุณค่าแก่ชีวิต สอนให้เกิดสันติสุขแก่มวลมนุษยและสัตว์ทั่วโลก สอนให้มีเมตตากรุณาต่อสัตว์ สอนไม่ให้เห็นแก่ตัว สอนให้ทำประโยชน์แก่ตัวเองและสังคมโลก ไม่ให้ยึดติดอยู่ในชีวิตเพื่อกิน เพื่อแสวงหาสิ่งที่ตนต้องการ และไม่สอนเพื่อให้

^{๒๘} สัมภาษณ์, สุรัชย์ ทับลือชัย, จำปีตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๒๙} พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). สถานการณ์พระพุทธศาสนากระแสไสยศาสตร์, หน้า ๔๕.

^{๓๐} สมภาร พรหมทา, พุทธศาสนมหายาน, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔), หน้า ๑๓.

^{๓๑} สัมภาษณ์, พนม มูลสาระ, สืบตำรวจโท, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

สร้างเกียรติ สร้างยศ สร้างมหาอำนาจให้แก่ตนเอง^{๓๒} แต่สอนเพื่อให้ทำประโยชน์แก่ชาวโลก
ทั้งมวลให้เกิดสันติสุข เมื่อโลกเกิดสันติสุข เราผู้อยู่อาศัยในโลกสันติสุข ย่อมมีสันติสุขไปด้วย
เป็นเจตจำนงที่แท้จริงของพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายหรือนิกายใด ไม่ว่าจะเป็นบรรพชิต
หรือคฤหัสถ์ก็สามารถปฏิบัติได้ทุกถ้วนหน้ากัน^{๓๓}

พระพุทธเจ้าตลอดถึงพระรัตนตรัยทั้งหมดเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุด ศักดิ์สิทธิ์กว่า เทพเจ้า
ทั้งหลาย แต่ไม่มีกิเลส พระพุทธรูปของเรานี้นั่งสงบ ยิ้มแย้มอย่างสดชื่นร่มเย็น มีแต่เมตตา มีแต่
ความบริสุทธิ์ นี่คือการพัฒนาศักดิ์สิทธิ์ที่แท้จริง นี่คือการพัฒนามนุษย์ จากความเชื่อถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่
เต็มไปด้วยกิเลสมาสู่ความบริสุทธิ์ เพราะในที่สุดแล้วความศักดิ์สิทธิ์อยู่ที่ความบริสุทธิ์ อยู่ที่ปัญญา
อยู่ที่ความไร้ทุกข์ไร้กิเลส “ใครจะมีฤทธิ์มีเดชแค่ไหน แต่ถ้ายังมีกิเลสอยู่ ยังมีความอยาก ยังมี
ความโกรธเคือง และยังมีหลงผิดต่าง ๆ แล้ว ผู้นั้นก็ยังไม่ชื่อว่าได้ประสบผลดีทางพระพุทธศาสนา”
^{๓๔}

ชาวพุทธกราบไหว้พระพุทธรูปด้วยความรู้สึกรำลึกคุณความดี และมีความร่มเย็น
ชื่นบาน^{๓๕} ไม่ใช่กราบไหว้เพราะกลัวฤทธิ์เดชการสาปแช่งดลบันดาล “ในทางปัญญา เทวดาทั่ว ๆ
ไปก็ยังมีวิชา ไม่รู้สังขารเช่นเดียวกับมนุษย์”^{๓๖} ความบริสุทธิ์นั้นก็คือความเชื่อมั่นในการทำ
ความดี โดยหวังผลจากการกระทำด้วยความเพียรพยายามโดยมีความมั่นใจและมีกำลังใจในการ
กระทำมากขึ้น ไม่ใช่หวังผลจากการดลบันดาลคอยอ่อนวอนขอผลประโยชน์จากพระเจ้า^{๓๗}
ในเมื่อเทวดาหรือเทพเจ้ายังประกอบด้วยโลก โทสะ โมหะอยู่ จึงเป็นการแสดงความไม่เป็นอิสระ

^{๓๒} สัมภาษณ์ ฤทธิเดช อนันตโสภณ , พันตำรวจโท,สารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมือง
ขอนแก่น, ๑๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๓๓}บุญมี แท่นแก้ว, **พระพุทธศาสนาในเอเชีย (ด้านอารยธรรม)**, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์,
๒๕๔๘), หน้า ๑๗๗.

^{๓๔} สุชีพ ปุญญานุภาพ, **ประวัติศาสตร์ศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร, ๒๕๐๖), หน้า ๒๘๗.

^{๓๕} สัมภาษณ์, ทรงพล ภูสมดา, คาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น,
๑๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๓๖} พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต), **พุทธธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธ
ธรรม, ๒๕๓๒), หน้า ๔๖๘.

^{๓๗} พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต), **สถานการณ์พุทธศาสนาพลิกหน้าเป็นพัฒนา**,
(กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๖), หน้า ๕๐.

ของสิ่งเหล่านั้นออกมา เช่น ความโลภเพื่ออยากได้บรรณาการจากมนุษย์ ซึ่งถือเป็นกิเลสตัณหา ไม่ใช่ความบริสุทธิ์ และไม่ใช่ความศักดิ์สิทธิ์ที่แท้จริง

ตั้งคมอย่างไร หรือประยุต์พิธีทำบุญในโอกาสต่าง ๆ เพื่อน้อมจิตของสาธุชนให้มีความสงบมากขึ้น อย่างน้อยก็เป็นการสร้างความสามัคคี”^{๓๘} พระพุทธเจ้าทรงทราบความอ่อนแอของปุถุชน พระองค์จึงเตือนไว้ในเขมาเขมสรณที่ปีกาคาถา ว่า มนุษย์ทั้งหลายเป็นอันมาก อันภยคุกคามแล้ว ย่อมถือเอาภูเขาทั้งหลายบ้าง ป่าทั้งหลายบ้าง อารามและต้นไม้ที่เป็นเจดีย์ทั้งหลายบ้างว่าเป็นสรณะ นั้นแลมิใช่สรณะอันเกษม นั้นมิใช่สรณะอันอุดม เขาอาศัยสรณะนั้นแล้ว ย่อมไม่พ้นทุกข์ทั้งปวงได้ ส่วนผู้ใดเข้าถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ว่าเป็นสรณะแล้ว มองเห็นสรณะทั้ง ๔ ด้วยปัญญาอันชอบ คือ ทุกข์และตัณหาเป็นแดนอันเกิดขึ้นพร้อมแห่งทุกข์ (สมุทัย) และความก้าวล่วงทุกข์ (นิโรธ) และมรรคมืองค์ ๘ อันเป็นข้าศึกให้ถึงพระนิพพาน เป็นที่เข้าไปประทับทุกข์ นี่แลเป็นสรณะอันเกษม นี่แลเป็นสรณะอันอุดม เขาอาศัยสรณะนี้แล้ว ย่อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้^{๓๙}

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการกระทำ (กิริยาบาท) ไม่ใช่เป็นศาสนาแห่งความเชื่อในอำนาจแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเทพเจ้าต่างๆ อันเป็นอำนาจภายนอก พระพุทธศาสนาเชื่อในการกระทำของมนุษย์ เชื่อในศักยภาพที่มนุษย์ทุกคนมีอยู่^{๔๐} คนจะดีหรือชั่วจึงอยู่ที่การกระทำ ไม่ใช่อยู่ที่การดลบันดาลของเทพเทวาฟ้าดิน ในยุคปัจจุบันนี้ ความเชื่อแบบตันตระจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อชาวพุทธในประเทศไทย คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นสาระสำคัญของพระพุทธศาสนา จึงพากันปฏิบัติและแสวงหาสิ่งลึกลับมาเป็นที่พึ่ง ให้ความสำคัญกับการท่องบ่นเวทมนต์คาถารวมทั้งสร้างพิธีกรรมที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความขลังความศักดิ์สิทธิ์ จนเบี่ยงเบนเนื้อแท้ของพระพุทธศาสนา ที่มีแก่นแท้คือ ไม่นั่นพิธีกรรมและวัตถุมงคล ดังสังเกตได้จากสังฆกรรม

^{๓๘} พระไพศาล วิสาโล, มองอย่างพุทธเพื่อความเข้าใจในชีวิตและสังคม, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, ๒๕๔๖), หน้า ๕๑.

^{๓๙} ส.ศิริรักษ์, พุทธกับไสยในสังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทส่องสยาม จำกัด, ๒๕๓๘), หน้า ๑๒-๑๓.

^{๔๐} พระประเสริฐ ชุตินฺธโร (สุนทรวัฒน์), การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องไสยศาสตร์ตามทัศนะของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปรัชญา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๕๘.

ของสงฆ์ เพื่อประโยชน์ในการเตือนตนเองและสังคมให้บริสุทธิ์สะอาด เพื่อความสว่างและสงบในทุกกรณี เช่น อุโบสถสังฆกรรม เป็นการเตือนพระแต่ละรูปให้สำนึกถึงศีลาจารวัตรว่าบกพร่องไปอย่างไรหรือไม่ในรอบปีที่แล้ว”^{๔๑}

ดังนั้น สรุปความได้ว่า เพื่อดำเนินไปตามเป้าหมายที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน ซึ่งเป็นจุดยืนและเป็นจุดแข็งของพระพุทธศาสนา อาจเป็นการยากที่จะแยกความเชื่อแบบตันตระออกจากความรู้สึกรักของชาวพุทธไทย เพราะความเชื่อดังกล่าวได้ฝังรากลึกลงในสังคมไทยอย่างแนบสนิท จึงควรใช้ความเชื่อดังกล่าวมาเป็นบันไดเพื่อชักจูงเข้าสู่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ถ้ามองในแง่ของวิธีการก็อาจเปลี่ยนไปบ้างตามความเหมาะสมของสังคมไทย แต่ยังคงจุดยืนของพระพุทธศาสนาเอาไว้อย่างมั่นคง เพื่อที่จะเข้าสู่มรรคผลนิพพานต่อไป

๔.๓ ผลของศรัทธาและแนวทางปฏิบัติต่อพระเครื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

๔.๓.๑ การสร้างขวัญกำลังใจ

จากการศึกษาเจ้าหน้าที่ตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ด้วยความศรัทธาต่อพระเครื่อง ได้ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจหลายประการ เช่น

๔.๓.๒ ทำให้เกิดสมาธิ

โดยปกติเจ้าหน้าที่จะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติสมาธิน้อยมาก แต่ผู้ที่ยึดมั่นในพุทธคุณของพระเครื่อง จะมีแนวทางการปฏิบัติจะสนใจในการทำสมาธิ เพราะเป็นความศรัทธาและแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีศรัทธาต่อพระเครื่อง มีความเชื่อว่า การนำพระเครื่องหรือเครื่องรางของขลังติดตัวให้เกิดพลังพุทธคุณและอานุภาพ จะต้องบูชาสวดมนต์ไหว้พระ ท่องคาถาที่เกี่ยวข้องกับการนำติดตัว ต้องมีคาถากำกับ ระลึกถึงพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ

^{๔๑} ศ.ศิริรักษ์, พุทธกับไสยในสังคมไทย, หน้า ๓๔.

พระสังฆคุณ และสิ่งที่ตัวเองนับถือ^{๔๒} ความเชื่อเหล่านี้จะส่งผลต่อการสร้างสมาธิของเจ้าหน้าที่ หรือมีเหตุการณ์ที่เสี่ยงอันตรายเจ้าหน้าที่จะระลึกถึงพระพุทธคุณขอพลังอำนาจปาฏิหาริย์มาช่วย ซึ่งทั้งหมดเป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดสมาธิทั้งนั้น^{๔๓}

แนวทางการปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ที่นิยมบูชาหรือนำเครื่องรางของขลังติดตัวจะมีแนวทางปฏิบัติหลายทาง เช่นการบูชาก่อนที่จะอธิษฐาน กำกับด้วยคาถาอาคม เป็นต้น แนวปฏิบัติเหล่านี้ขอเจ้าหน้าที่เป็นการให้เกิดสมาธิ^{๔๔} พันตำรวจโท ฤทธิเดช อนันตโสภณ^{๔๕} ได้กล่าวว่า เวลาที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่ ต้องทำการไหว้พระ สวดบทสรรเสริญพระพุทธ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และหยิบพระเครื่องมาอาราธนาเพื่อขอบรมิคุ้มครอง ถ้าเป็นพระเครื่องบางองค์จะว่าคาถากำกับด้วย นอกจากความเชื่อที่ว่าสิ่งที่ได้ไหว้พระสวดมนต์จะเป็นการทำให้พุทธคุณคุ้มครองแล้ว เป็นเหมือนการปฏิบัติธรรมด้วยการภาวนา กล่าวคือ เป็นการช่วยให้เจริญเมตตาและควบคุมกิเลสทั่วไป ทำให้จิตเป็นสมาธิหรือการมีสมาธิ หมายถึง ความตั้งใจมั่นอยู่ในเรื่องที่ต้องการให้ใจตั้งไว้เพียงเรื่องเดียว ไม่ให้จิตฟุ้งซ่านออกไปนอกจากเรื่องที่ต้องการให้ใจตั้งนั้น ความตั้งใจตั้งนี้เป็นความหมายทั่วไปของสมาธิ และก็จะต้องมีในกิจการที่จะทำทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการเล่าเรียน ศึกษาหรือการงานอย่างใดอย่างหนึ่ง^{๔๖}

๔.๓.๓ ทำให้เกิดความมั่นใจ

อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงอันตรายค่อนข้างสูงจากการปฏิบัติหน้าที่ในการจับกุมคนร้ายในคดีต่างๆ แต่การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีพระเครื่องช่วยทำให้เพิ่มความมั่นใจ

^{๔๒} สัมภาษณ์ ชาติชาย ทิมนกุล, ร้อยตำรวจเอก, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๔๓} สัมภาษณ์, สมชาย ไทยเสถียร, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๔๔} สัมภาษณ์ ชำรง น้อยสุวรรณ, ร้อยตำรวจตรี, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๔๕} สัมภาษณ์ ฤทธิเดช อนันตโสภณ, พันตำรวจโท, สารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๔๖} พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, หน้า ๑๘๑.

มากขึ้น^{๔๗} ความเชื่อต่อพุทธรูปของพระเครื่องมีผลต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในขณะปฏิบัติหน้าที่สามารถป้องกันและแคล้วคลาดจากอาวุธของคนร้ายได้ จึงก่อให้เกิดความมั่นใจในชีวิตมากขึ้น^{๔๘}

แนวทางปฏิบัติ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ขาดความมั่นใจ จะระลึกถึงเครื่องรางของขลัง หรือถ้าห้อยคอ ก็จะเอามือตบหน้าอกให้ตรงกับเครื่องรางของขลังแล้วจะอุ่นใจ มั่นใจเหมือนกับมีพระหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์อยู่ปกป้องตัวเรา^{๔๙} แม้ว่าเครื่องรางของขลังจะทำให้เกิดความมั่นใจ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจบางท่านรู้ดีกว่าเมื่อไหร่ที่จะกระทำการใดๆ ไม่มีเครื่องรางของขลังติดตัวจะขาดความมั่นใจมาก บางครั้งรู้สึกเหมือนเป็นลางร้าย^{๕๐} แม้ว่าจะเคยได้รับคำสอนตามหลักพุทธศาสนาว่า เมื่อถึงว่าตายก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยง หรือมีสิ่งไหนมาป้องกันได้ พระเครื่องแม้ว่าบางครั้ง จะนำมาซึ่งความมั่นใจในชีวิตในขณะปฏิบัติหน้าที่ขึ้นได้ ผลกระทบทางด้านจิตใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อพระเครื่องจึงมีสูง คนที่นำติดตัวประจำส่วนใหญ่ต้องนำติดตัวอย่างต่อเนื่อง^{๕๑}

๔.๓.๔ ทำให้เกิดความกลัวหาญ

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจเมืองขอนแก่น เป็นพื้นที่ที่อาณาเขตกว้าง และจำนวนประชากรจำนวนมาก ปัญหาที่อยู่ปัจจุบัน คือปัญหาของยาเสพติดที่แพร่ระบาดในพื้นที่ค่อนข้างสูงและปัญหาของอาชญากรรมด้านต่างๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องทำงานหนักและมีความเสี่ยงชีวิตสูง ความกลัวหาญจึงเป็นเรื่องสำคัญ เจ้าหน้าที่จึงมีเหตุผลนิยมพระเครื่องประเภทมหาอุด

^{๔๗} สัมภาษณ์ สมาน ชีพไรสง, ร้อยตำรวจตรี, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๔๘} สัมภาษณ์ อุดมชัย ถาปราบมาตย์, ร้อยตำรวจตรี, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๔๙} สัมภาษณ์ ชาติชาย ทิมินกุล, ร้อยตำรวจเอก, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๐} สัมภาษณ์, ทรงโปรด โง๊ะนุดดา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๑} สัมภาษณ์, วิษณุ คำจันทา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

หรืออยู่ยงคงกระพัน รองลงมาก็คือประเภทเมตตามหานิยม ซึ่งทำให้แคล้วคลาดปลอดภัย^{๕๒}

แนวทางปฏิบัติ จิตใจที่กล้าหาญในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่หรือการต่อสู้กับคนร้าย เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีความผูกพันกับพระเครื่อง ดังนั้น ผลที่ได้รับทางด้านจิตใจของตำรวจจากการใช้พระเครื่องสามารถมองส่วนดีที่ทำให้เกิดสมาธิ ความมั่นใจ มีความกล้าหาญ แต่ในอีกด้านหนึ่ง ส่วนดีที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ได้เกิดจากจิตใจแท้จริง เมื่อไม่มีเครื่องรางของขลังก็อาจจะทำให้ขาดสมาธิ คิดกลัวขึ้นมา จึงเชื่อว่า พระเครื่องมีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างมาก^{๕๓}

๔.๓.๕ ทำให้เกิดการควบคุมความประพฤติ

ตามหลักทางพระพุทธศาสนาให้ใช้ศีลธรรม จริยธรรมเป็นตัวควบคุมความประพฤติของคน แต่ในวิถีชีวิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยทั่วไปนั้นจะยึดมั่นในระดับหนึ่ง เพราะเพียงแต่ยอมรับว่าเป็นคำสอนที่ดี แต่สำหรับผู้ที่มีศรัทธาต่อพุทธคุณของพระเครื่องจะมีการประพฤติในศีลในระดับหนึ่งเท่าที่มีโอกาส เพราะสาเหตุของวิธีการปฏิบัติงานที่มีความจำเป็นจะต้องละเมิดศีลข้อใดข้อหนึ่ง เพื่อเป้าหมายความสำเร็จของการทำงานมากกว่า^{๕๔} ยกอย่างเช่น ในการสืบสวนสอบสวนคนร้ายอาจจะต้องมีการพูดโกหก เพื่อให้ต้องหารับสารภาพเป็นต้น^{๕๕} หรือเมื่อเกิดการยิงต่อสู้กับคนร้ายในขณะที่เข้าจับกุม อาจเป็นเหตุให้คนร้ายเสียชีวิตได้ จึงเป็นการละเมิดในศีลแบบไม่เจตนา^{๕๖}

^{๕๒} สัมภาษณ์, จิรทีปต์ แฝงจินดา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๓} สัมภาษณ์, ศักดิ์ชัย รังคะวงศ์, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๔} สัมภาษณ์ ฤทธิเดช อนันตโสภณ, พันตำรวจโท, สารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๕} สัมภาษณ์, ปราโมทย์ เนื่องนี้, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๖} สัมภาษณ์ นพพล ขามธาตุ, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔.

ในแนวทางปฏิบัติ ศิล คือ สิ่งที่มีความความประพฤติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ทำให้ความประพฤติดีงามตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ ความมีระเบียบวินัยและความมีกิริยามารยาทดีงาม^{๕๓} โดยเฉพาะเน้นการไม่เบียดเบียนหรือการอยู่ร่วมกันด้วยดีโดยสงบสุขในสังคม กล่าวคือ การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย^{๕๔} การไม่ละเมิดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของกันและกัน การไม่ละเมิดของรัก ไม่ประทุษร้ายจิตใจลบหลู่เกียรติทำลายตระกูลของกันและกัน การไม่หักรานลิดรอนอนุผลประโยชน์กันด้วยวิธีประทุษร้ายทางวาจา สัมปชัญญะที่เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งป้องกันและคุ้มตัวไว้ในคุณความดี นอกจากนี้ การรักษาศีลโดยสาระหรือความมุ่งหมาย ในเชิงปฏิบัติ ศิล คือ ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมในด้านความประพฤติ ระเบียบวินัย ให้มีสุจริตทางกาย วาจาและอาชีวะ มีการดำรงตนอยู่ด้วยดี มีชีวิตที่เกื้อกูลท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ตนมีส่วนร่วม ช่วยสร้างสรรค์ รักษาให้อื้ออำนวยแก่การมีชีวิตที่ดีงามร่วมกัน เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาคุณภาพจิตและการเกิดปัญญา^{๕๕}

๔.๔ ผลความรู้ทางด้านศาสนา

สภาพทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจอำเภอเมืองขอนแก่นมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องศาสนาไม่ตื้นลึก ส่วนหนึ่งเป็นความรู้เมื่อสมัยเป็นนักเรียนละเมื่อบวชเรียน ปัจจุบันบางคนบวชระยะเวลาน้อยหรือการสอนนักธรรมก็มีน้อยวัด การบวชจึงเป็นประเพณีส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งบวชเพื่อการเรียนรู้ทางศาสนามากนัก ผลความความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นมีดังนี้

๔.๔.๑ การทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับประวัติและหลักธรรมคำสอนของศาสนา

ตำรวจได้เกิดความรู้เกี่ยวกับประวัติ และหลักธรรมคำสอน เพราะว่า การศึกษาท่าทางรูปแบบและปางต่างๆ ของพระพุทธรูป เป็นเหตุให้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับที่มาของปางต่างๆ

^{๕๓} สัมภาษณ์ ฤทธิเดช อนันตโสภณ, พันตำรวจโท, สารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๔} สัมภาษณ์, พนม มูลสาระ, สิบตำรวจโท, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๕๕} แก้ว ชิตตะขบ, คู่มือพุทธศาสนิกชน, หน้า ๑๔๐.

ว่าเกิดตอนใด ที่มาของการเกิด เหตุการณ์และคำสอนต่างๆ^{๖๐} ซึ่งทั้งหมดเป็นความรู้เกี่ยวกับ พระพุทธศาสนาทั้งหมด ศาสนาพราหมณ์ก็เป็นอีกศาสนาหนึ่ง ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานี ตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น สนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศาสนา เพราะมีหลายท่านมีสิ่งบูชา เกี่ยวเนื่องด้วยศาสนาพราหมณ์มาก เช่น ปลัดจิก ฤทธิ พระพิมเณศวร พระพรหม^{๖๑} เป็นต้น เกี่ยวกับหลักคำสอน ส่วนใหญ่จะเชื่อว่าต้องปฏิบัติตามหลักคำสอนโดยเฉพาะเรื่องการรักษาศีลเป็นเรื่องสำคัญ ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมมากขึ้น^{๖๒}

๔.๔.๒ การทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับพิธีกรรม

พิธีกรรมถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญของพิธีพุทธาภิเษกพระเครื่อง โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่จะ เข้าร่วมพิธีกรรมแต่จะไม่สนใจและขาดความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของพิธีกรรม รวมถึงการทำความเข้าใจต่อพิธีกรรม ในส่วนของพระพุทธศาสนาจะมีน้อยมากนอกจากพิธีบรรพชาอุปสมบท และพิธีกรรมตามพระวินัย ซึ่งส่วนใหญ่แยกไม่ออกระหว่างพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ เพราะส่วนใหญ่มีรากเหง้าเดียวกันและปฏิบัติต่อเนื่องมาจนเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี ที่สำคัญที่สุด พิธีพุทธาภิเษกที่จัดสร้าง พิธีกรรมตามฤกษ์ยาม พิธีอัญเชิญ และพิธีกรรมพุทธาภิเษก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้เกิดเป็นความรู้ทางศาสนาของเจ้าหน้าที่ทุกท่าน^{๖๓}

การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลนั้น ได้กระทำกันหลายรูปแบบ เช่น การแสดงธรรม การสนทนาธรรม^{๖๔} การแนะนำสั่งสอน การปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเลื่อมใส และการตอบปัญหาข้อข้องใจสงสัย เป็นต้น โดยที่พระพุทธเจ้าได้ทรงประทานหลักการและเทคนิคในการเผยแผ่ให้พระสาวกยึดถือปฏิบัติเป็นหลักในการแสดงธรรม ให้เป็นผู้มีคุณธรรมมีเหตุผลสัมพันธ

^{๖๐} สัมภาษณ์, จิรทีปต์ แสงจินดา, ดาบตำรวจ, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๖๑} สัมภาษณ์, ศรีสิทธิ์ เพลียรักษ์, ร้อยตำรวจตรี, ตำรวจชุดสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๖๒} สัมภาษณ์ ชาติชาย ทิมนกุล, ร้อยตำรวจเอก, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๖๓} สัมภาษณ์ ธนกร ตระกูลเงินดี, ร้อยตำรวจเอก, รองสารวัตรสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น, ๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔.

^{๖๔} ส.ม. (ไทย) ๑๕/๕๐๑/๔๓๔. ส.ช. (ไทย) ๑๓/๘๓/๑๔๓.

ต่อเนื่องกันไปโดยลำดับ ชี้แจงให้เข้าใจชัดเจนในแต่ละประเด็นแสดงธรรมด้วยจิตเมตตา โดยมุ่งให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง ไม่แสดงธรรมเพราะเห็นแก่ลาภสักการะ ไม่แสดงธรรมยกตนข่มท่าน และไม่เสียดสีข่มขู่ผู้อื่น^{๖๕}

๔.๕ สรุปผลของศรัทธาและแนวทางปฏิบัติต่อพระเครื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น

ความศรัทธาที่มีต่อพระเครื่องในฐานะเป็นเครื่องเตือนใจ เช่น ทำให้มีสติรู้ระลึกในการทำมาชื้ออยู่คืออย่าเผลอไปทำความชั่ว มีความละอายแก่ใจของตนเอง รู้จักอดทนต่อการทำงาน ทำความดี ไม่ย่อถ้ออ่อนแอ แต่เข้มแข็งมีที่พึ่งทางใจ มีการใช้หลักสมาธิจากการอาราธนาพระเครื่อง และควบคุมตัวเองไม่ละเมิดต่อศีลธรรม โดยมีความศรัทธาและเชื่อว่าพระเครื่องที่ตนสวมใส่อยู่นั้น พระเครื่องนำมาใช้ในฐานะเป็นวัตถุมงคลที่มีผลต่อความมั่นใจทางใจในการปฏิบัติงาน เช่น แคล้วคลาดปลอดภัย เมตตามหานิยม เป็นเสน่ห์แก่ผู้พูดคุยด้วย ทำให้คนรักคนเห็นใจ ทำงานได้สะดวกไม่ติดขัด ไปสถานที่แห่งใดก็ปลอดภัยปราศจากอุบัติเหตุเพศภัยร้ายต่างๆ เป็นต้น แนวทางการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการนับถือพระเครื่อง เช่น ทำให้ผู้สวมใส่มีสติและทำบุญ บริจาคสิ่งของช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ รักษาศีล ๕ ตามหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนที่ดี และเข้าวัดฟังธรรมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และนำมาใช้ในชีวิตประจำวันในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีสติ รอบคอบและรู้จักใช้ปัญญาพิจารณาเหตุและผลในการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจของประชาชน

นอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้ฟังพุทธคุณในพระเครื่องแล้ว ยังได้รับความรู้ทางศาสนาตั้งแต่หลักคำสอนก่อให้เกิดสมาธิในการเพ่งพระเครื่อง พิธีกรรมทั้งของพระพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์ รวมทั้งทั้งลัทธิต่างๆ เพิ่มขึ้นด้วย

^{๖๕} อัง.ปญจก. (ไทย) ๒๒/๑๕๕/๒๖๓.